

Tarwe, soja of maïs gebruiken als biobrandstof is onverstandig

Trouw – 16-02-2007

Wordt voedsel duurder? Is het westers voedingspatroon op lange termijn onhoudbaar? „Zo'n vaart loopt het niet.”

Wout Dekker, topman van Nutreco, is er stellig over: Grondstoffen zullen wereldwijd duurder worden en alleen door technologische doorbraken wordt het mogelijk de wassende wereldbevolking te voeden. Het westen zal in ieder geval minder moeten consumeren,

Maar Prof. Rudy Rabbinge, prominent landbouwwetenschapper van de Universiteit Wageningen, gespecialiseerd in voedselvraagstukken, vindt die beweringen voorbarig. „De prijs van grondstoffen hangt vooral af van de technologische ontwikkeling. En technisch is veel mogelijk gebleken: de opbrengst per hectare is gigantisch toegenomen. In de jaren vijftig was een gezin de helft van het inkomen kwijt aan voeding, nu is dat nog geen 10 procent.”

Dekker denkt dat grondstoffen duurder worden door de bevolkingsgroei. „Ik vind Dekkers analyse een beetje kort door de bocht”, zegt Louise Fresco, voormalig topambtenaar van de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de VN en tegenwoordig hoogleraar aan de UvA. „Twaalf miljard mensen, het aantal waar hij vanuit gaat, is echt het allerhoogste scenario. Maar wetenschappelijk is er inmiddels consensus over negen miljard mensen eind deze eeuw. Maar dan nog, er is geen enkele reden te denken dat we dat, zelfs met bestaande technieken, niet aankunnen. In veel landen worden die technieken immers nog niet toegepast.”

Rabbinge: „Berekeningen uit de jaren zestig, zeventig, waarbij is gekeken naar bodemgeschiktheid, maar ook naar factoren als klimaat, laten zien dat het voeden van veertig miljard mensen technisch haalbaar is. We moeten dan wel op een hoog technologisch niveau gaan produceren, zoals hier in Nederland al jarenlang gebeurt.”

„Wat de grondstofprijzen zullen doen op langere termijn is moeilijk voorspelbaar”, zegt Fresco. „Dat is een termijnhandel waarbij veel factoren een rol spelen, zoals speculatie. De wetenschappelijke prognose is evenwel: de opwaartse druk op grondstofprijzen wordt goeddeels gecompenseerd door een stijgende opbrengst per hectare.”

Risico's zijn er ook, onderstreept Fresco. Grootschalige overschakeling op biobrandstoffen bijvoorbeeld. Fresco: „Het is heel inefficiënt om daarvoor tarwe, soja of maïs in te zetten.” Koolzaad als biobrandstof, verbouwd op vruchtbare landbouwgrond is ook zonde. Rabbinge: „De energievoorziening moet duurzaam worden: investeren in bijvoorbeeld wind- en zonne-energie.” Daarentegen: bioafval kan weer wel als bron van energie gebruikt worden.

En biotechnologie? „Biotechnologie is een hulpmiddel om de ontwikkelingen te versnellen. Noodzakelijk is het niet”, zegt Rabbinge. „Maar waarom zou je er geen gebruik van maken als je op deze manier sneller doorbraken bereikt?”

door Jeroen den Blijker